

DATOS IDENTIFICATIVOS

Dereito financeiro e tributario I

Materia	Dereito financeiro e tributario I			
Código	V03G720V01423			
Titulación	PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	OB	4	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Dereito público especial			
Coordinador/a	Pita Grandal, Ana María			
Profesorado	García Freiría, Mónica Pita Grandal, Ana María Ruiz Hidalgo, María del Carmen			
Correo-e	apita@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	O Dereito Financeiro e Tributario I é unha materia que ten por finalidade o estudo da ordenación xurídica dos ingresos e gastos públicos, así como das relacións xurídicas que xorden entre a Administración e os particulares. A materia obxecto de estudo estrutúrase en tres grandes apartados. Dun lado, o primeiro apartado serve de introdución ao estudo do Dereito Financeiro, destacando a análise das fontes desta rama xurídica e do poder financeiro no tres niveles de Facenda (Estado, Comunidades Autónomas e Corporacións Locais). Un segundo apartado dedica especial atención ao Dereito Orzamentario, é dicir, ao estudo xurídico do ciclo do gasto público. Por último, o terceiro apartado correspóndese coa denominada Parte xeral do Dereito Tributario, a cal se enfronta por separado ao estudo do tributo e a obrigación tributaria, á interpretación e aplicación dos tributos, ao Dereito sancionador tributario e, finalmente, á revisión dos actos administrativos tributarios, contidos todos eles cuxo coñecemento resulta imprescindible antes de abordar a Parte especial do Dereito Tributario ("Dereito Financeiro e Tributario II"), que completa a formación do alumnado no que incumbe ás materias obrigatorias de Dereito Financeiro.			

Competencias

Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Coñecer, interpretar e aplicar as normas reguladoras do poder financeiro en España, así como as que incumben aos ingresos, con especial referencia ao tributo, e ao gasto público

A1
A2
A3
A4
A5

Contidos

Tema

PRIMEIRA PARTE: INTRODUCCIÓN AO ESTUDO DO DEREITO FINANCEIRO.

- 1.- O Dereito Financeiro. Concepto.
- 2.- As fontes do ordenamento financeiro.
- 3.- Os principios constitucionais de xustiza no ordenamento financeiro.
- 4.- O poder financeiro en España.
- 5.- A aplicación e interpretación das normas financeiras.
- 6.- O obxecto da actividade financeira. Aspectos xurídicos.
- 7.- A Débeda Pública.

SEGUNDA PARTE: DEREITO ORZAMENTARIO

- 8.- O Dereito Orzamentario. Concepto. Os principios orzamentarios.
- 9.- Contido e efectos xurídicos do Orzamento.
- 10.- Fases do ciclo orzamentario. Elaboración, aprobación e execución do Orzamento.
- 11.- O control do Orzamento.

TERCEIRA PARTE: DEREITO TRIBUTARIO. PARTE XERAL.

- 12.- Os principios constitucionais en materia tributaria.
- 13.- A obrigación tributaria. O tributo.
- 14.- Clases de tributos.
- 15.- O feito imponible.
- 16.- As obrigacións subsidiarias e accesorias.
- 17.- Suxeitos da obrigación tributaria.
- 18.- A capacidade no ámbito tributario.
- 19.- A cuantificación da obrigación tributaria.
- 20.- Réximes de determinación de bases impositibles. Cota e débeda tributaria.
- 21.- Extinción da obrigación tributaria.
- 22.- A aplicación dos tributos. A obrigación de proporcionar información á Administración tributaria.
- 23.- Asistencia e información aos contribuíntes. Normas comúns sobre actuacións e procedementos tributarios.
- 24.- O procedemento de xestión.
- 25.- A Inspección dos tributos.
- 26.- A recadación. O período executivo.
- 27.- Infraccións e sancións tributarias. O procedemento sancionador.
- 28.- A revisión de actos administrativos tributarios.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	52	93	145
Seminario	23	52	75
Exame de preguntas de desenvolvemento	3	0	3
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1
Observación sistemática	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre un tema específico, que permiten profundar ou complementar os contidos da materia. Pódense empregar como complemento das clases teóricas.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Atenderanse e resolveranse dúbidas do alumnado respecto dos contidos, actividades e/ou exercicios que foran propostos para adquirir as competencias perseguidas. As sesións de tutorización poderán realizarse por medios telemáticos (correo electrónico ou videoconferencia) baixo a modalidade de concertación previa.

Seminario	Atenderanse e resolveranse dúbidas do alumnado respecto dos contidos, actividades e/ou exercicios que foran propostos para adquirir as competencias perseguidas. As sesións de tutorización poderán realizarse por medios telemáticos (correo electrónico ou videoconferencia) baixo a modalidade de concertación previa.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Exame de preguntas de desenvolvemento	Proba final que consta de dúas partes: unha práctica escrita (na que o estudante deberá demostrar a adquisición das competencias esenciais da materia) e unha teórica oral (na que se formularán diferentes preguntas sobre o programa de estudos da materia). Para aqueles estudantes que se someten ao sistema de avaliación continua, esta proba representará o 70% da súa cualificación final. Para aqueles estudantes que NON se sometan á avaliación continua, a súa cualificación estará composta polo 70% da cualificación obtida no exame teórico oral e o 30% da cualificación obtida no exame práctico escrito.	70	A1 A2 A3 A4 A5
Exame de preguntas obxectivas	Nas clases realizaranse probas de resposta curta exclusivamente ás/ós alumnas/os que se sometan ao sistema de avaliación continua. A nota media dos distintos exames de preguntas obxectivas constituirá o 20% da nota final de ditas/os alumnas/os.	20	A1 A2 A4
Observación sistemática	O profesorado, a través das diferentes actividades que propoña ao alumnado que se someta a avaliación continua (casos prácticos, exposición oral dun tema, presentación escrita dun traballo, tarefa colaborativa na aula, etc.), valorará a participación activa e calidade das intervencións deste tanto nas clases maxistras como, sobre todo, nos seminarios. A participación activa e de calidade do alumnado que se somete a avaliación continua representará o 10% da súa cualificación final. Tamén se terá en conta a participación dos estudantes nas actividades organizadas pola área de Dereito Financeiro e Tributario.	10	A1 A2 A3 A4 A5

Outros comentarios sobre a Avaliación

O temario que aparece no apartado de contidos constitúe unha versión resumida das leccións que serán obxecto de exame. Oportunamente, ao comezo do cuadrimestre académico, proporcionaráselle ao alumnado un temario máis detallado cos epígrafes que conforman cada lección.

PRIMEIRA OPORTUNIDADE DE EXAME:

1.- Ao comezo do cuadrimestre, a/o alumna/o deberá manifestar a súa intención de acollerse ao sistema de avaliación continua. A tal fin, os profesores da materia proporcionaranlle un documento que a/o alumna/o deberá cubrir e asinar nun determinado prazo. Este documento será vinculante, de modo que as/os alumnas/os que o asinen NON poderán, con posterioridade e durante ese curso académico, cambiar de sistema de avaliación. Os alumnos de avaliación continua asistirán regularmente a clase.

2.- A/o alumna/o que se acolla ao sistema de avaliación continua, subscribindo o documento sinalado no punto anterior, será avaliado conforme aos criterios que se indicaron máis arriba: proba final (70%), probas de resposta curta (20%) e participación activa e de calidade (10%). Na proba final, o exame de teoría e oral suporá o 80% da cualificación e o práctico, por escrito, suporá un 20%. En todo caso, a/a alumna/deberao conseguir unha nota mínima de 4 sobre 10 na proba final para que se lle teñan en conta as cualificacións obtidas mediante o sistema de avaliación continua. De non conseguir esa nota mínima, a cualificación que se reflectirá na acta será a obtida no exame final.

3.- As/os alumnas/os que NON se sometan a avaliación continua realizarán unha única proba final na que se avaliarán todas as competencias da materia e que constará de dúas partes: un exame teórico e oral, que suporá o 70% da súa cualificación final; e un exame práctico e escrito (que será diferente ao que realice o alumnado sometido a avaliación continua), o cal suporá o 30% da súa nota final.

4.- A proba de avaliación final, tanto para estudantes de avaliación continua como non continua, realizarase na data, lugar e hora especificados no calendario oficial aprobado a tal efecto pola Xunta de Facultade para o curso 2021/2022.

5.- ADVERTENCIA para todo o alumnado (con o ou sin avaliación continua): O estudante que concorra a unha sola das probas do exame final (proba oral e teórica ou proba escrita e práctica) ou a ambas probas cunha participación pouco significativa, será calificado como Non presentado.

SEGUNDA OPORTUNIDADE DE EXAME:

1.- No exame de xuño/xullo só se realizará unha proba final, que constará de dúas partes: unha práctica escrita (na que se resolverán un ou varios casos prácticos) e unha teórica oral (na que se formularán distintas preguntas sobre o temario da materia).

2.- As/os alumnas/os que se someteron ao sistema de avaliación continua conservarán a nota que obtiveron no curso e que representará o 30% da súa cualificación total (20% de probas de resposta curta e 10% de participación activa e de calidade). O 70% da nota restante procederá da mencionada proba final. En devandita proba final, o exame de teoría e oral suporá o 80% da nota e o práctico, por escrito, suporá un 20%. En todo caso, a/o alumna/o deberá conseguir unha nota mínima de 4 sobre 10 nesa proba final para que se lle teñan en conta as cualificacións obtidas mediante o sistema de avaliación continua. De non conseguir dita nota mínima, a cualificación que se reflectirá na acta será a obtida no exame final.

3.- Para as/os alumnas/os que NON se sometan a avaliación continua a súa cualificación estará integrada polo 70% da cualificación obtida no exame teórico oral e o 30% da cualificación obtida no exame práctico escrito. En ambas as probas avaliaranse todas as competencias da materia. A proba práctica escrita será diferente á que realice o alumnado sometido a avaliación continua.

4.- A proba de avaliación final, tanto para estudantes de avaliación continua como non continua, realizarase na data, lugar e hora especificados no calendario oficial aprobado a tal efecto pola Xunta de Facultade para o curso 2021/2022.

5.- ADVERTENCIA para todo o alumnado (con o ou sin avaliación continua): O estudante que concorra a unha sola das probas do exame final (proba oral e teórica ou proba escrita e práctica) ou a ambas probas cunha participación pouco significativa, será calificado como Non presentado.

6.- Os estudantes que se someteron ao sistema de avaliación continua e non superaron a proba final nin na primeira oportunidade de exame, nin na segunda, a nota obtida a través deste sistema pode manterse no curso académico seguinte (2022-2023).

ADVERTENCIA ESPECÍFICA PARA OS/AS ALUMNOS/AS QUE CONCORRAN Á CONVOCATORIA FIN DE CARREIRA: O exame da Convocatoria de Fin de Carreira será unha proba escrita con dúas partes, teórica e práctica, cuxa cualificación conformará o 100% da nota final e avaliará todas as competencias da materia. Dita nota estará integrada polo 70% da cualificación obtida no exame teórico e o 30% da cualificación obtida no exame práctico. No exame de Fin de Carreira non se terá en conta a nota de avaliación continua que o alumnado, no seu caso, obtivese no curso académico anterior. O exame de Fin de Carreira terá lugar na data, lugar e hora especificados no calendario oficial aprobado para ese efecto pola Xunta de Facultade para o curso académico 2021-2022.

ADVERTENCIA ESPECÍFICA PARA AS/OS ALUMNAS/OS QUE SOLICITEN EXAMINARSE POLO TRIBUNAL (SÓ PARA OS ESTUDANTES QUE SE ATOPEN EN 4ª MATRÍCULA E SEGUINTE): O exame constará de dúas partes (práctica e teórica) e será exclusivamente escrito. As datas e horas das diferentes oportunidades de exame son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2021/22.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

PEREZ ROYO, F., **Derecho Financiero y Tributario. Parte General**, 32ª ed., Civitas, 2022

MARTÍN QUERALT, J.; LOZANO SERRANO, C.; TEJERIZO LÓPEZ, J.M.; y CASADO OLLERO, G., **Curso de Derecho Financiero y Tributario**, 33ª ed., Tecnos, 2022

MERINO JARA, I. (Dir.), **Curso de Derecho Financiero y Tributario**, Última ed., Tecnos,

SIMON ACOSTA, E. Y OTROS, **Código Tributario**, 29ª ed., Aranzadi, 2022

SIMON ACOSTA, E y otros, **Derecho Financiero y Tributario. Parte General**, Última ed., Aranzadi,

Bibliografía Complementaria

FERREIRO LAPATZA, J.J., **Instituciones de Derecho Financiero y Tributario, Primera y Segunda Parte**, 1ª, Marcial Pons, 2010

PITA GRANDAL, A.Mª. (Coordinadora), **Textos y casos prácticos de Derecho Financiero y Tributario**, 2ª, Tórculo, 2001

CALVO ORTEGA, R. (Dir.), **Comentarios a la Ley General Tributaria**, 2ª, Cívitas-Thomson Reuters, 2009

PITA GRANDAL, A.Mª., **La prueba en el procedimiento de gestión tributaria**, Marcial Pons, 1998

FERNÁNDEZ LÓPEZ, R. I., **La comprobación de hechos por la Inspección de los tributos**, Marcial Pons, 1998

RUIZ HIDALGO, C., **La responsabilidad tributaria en el alzamiento de bienes**, Marcial Pons, 2009

ANEIROS PEREIRA, J., **Las sanciones tributarias**, Marcial Pons, 2005

MULEIRO PARADA, L. M., **La determinación objetiva: IRPF e IVA**, Marcial Pons, 2009

SIOTA ÁLVAREZ, M., **Analogía e interpretación en el Derecho tributario**, Marcial Pons, 2010

RAMOS PRIETO, J., **Erosión de la base imponible y traslado de beneficios: estudios sobre el Plan BEPS de la OCDE**, Aranzadi, 2016

SESMA SANCHEZ, B., **La nulidad de las liquidaciones tributarias**, Aranzadi, 2017

FERNÁNDEZ LÓPEZ, R. I., **La imprescriptibilidad de las deudas tributarias y la seguridad jurídica**, Marcial Pons, 2017

PITA GRANDAL, A. M^a. (dir.), **Estudios sobre la financiación de los puertos**, Marcial Pons, 2017

CUBERO TRUYO, A. (dir.), **Estudios sobre el decreto-ley como fuente del Derecho Financiero y Tributario**, Aranzadi, 2016

Recomendaciones

Materias que continúan o temario

Dereito financeiro e tributario II/V08G081V01701

Réxime fiscal da empresa/V08G081V01944

Responsabilidade penal e administrativa no ámbito financeiro-tributario/V08G081V01943

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Dereito administrativo II/V08G081V01503

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Dereito: Dereito constitucional I/V08G081V01103

Dereito: Dereito constitucional II/V08G081V01204

Dereito: Teoría do dereito/V08G081V01102

Dereito administrativo I/V08G081V01401

Dereito civil I. Obrigas e contratos/V08G081V01301

Outros comentarios

No programa de PCEO do Grado en administración de empresas e Grado en dereito, o mesmo profesorado impartirá 4 curso que o Grado de dereito.